

Onderwerp Regelingenwoud
wensen en bedenkingen
Steller Anneroo Tijms en Leoni Ax

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 52 44/ 54 98   Bijlage(n) 2   Ons kenmerk 147110-2023
Datum 4-10-2023   Uw brief van   Uw kenmerk

Geachte lezer,

Steeds meer mensen kunnen niet of nauwelijks rondkomen ondanks werk, een uitkering of klein pensioen. Als gevolg van het niet beschikken over voldoende financiële middelen, kunnen inwoners flink in de problemen komen. Indien een kapotte koelkast vervangen moet worden of je kind een laptop voor school moet aanschaffen, heb je een buffer nodig om dit te kunnen betalen. Maar dat is helaas lang niet iedereen gegeven. Minimaregelingen moeten mensen ondersteunen bij dit soort onvoorziene uitgaven. We zien echter dat niet iedereen de minimaregelingen die hiervoor zijn, weet te vinden. Er zijn diverse obstakels bij het vinden en begrijpen van beschikbare regelingen. We maken daarom de minimaregelingen zo eenvoudig en toegankelijk mogelijk en vergroten de bekendheid.

Daarnaast verwachten wij ook actie vanuit het Rijk. De Commissie sociaal minimum concludeert in twee rapporten dat er structureel ander beleid nodig is om financiële zekerheid te bieden.¹² Alleen dan is het volgens de commissie mogelijk om armoede stevig terug te dringen. De commissie stelt dat er sprake moet zijn van een voorspelbaar en toegankelijk stelsel van sociaal minimum. Bovendien concludeert de commissie dat mensen met een laag inkomen honderden euro's per maand tekort komen. Daarom moet het sociaal minimum volgens de commissie structureel worden verhoogd. Deze twee rapporten onderstrepen het belang van het vereenvoudigen van regelingen, maar maken ook duidelijk dat er meer nodig is dan dat. Het besteedbaar inkomen van mensen met een laag inkomen moet significant omhoog waardoor mensen een meer autonoom leven kunnen leiden en de afhankelijkheid van verschillende regelingen structureel minder is.

---

¹ <https://open.overheid.nl/documenten/d0ab26e9-096b-41fd-ada9-ed686c99169/file>

² <https://open.overheid.nl/documenten/a434ffdd-2aca-4a04-846e-127f3b62d525/file>

In deze brief informeren wij u over wat wij al gedaan hebben om het woud aan minimaregelingen toegankelijker te maken. Omdat we de eenvoud en toegankelijkheid van minimaregelingen verder willen vergroten gaan we in deze brief in op de knelpunten van de minimaregelingen op basis van een gemaakte analyse. We formuleren drie ontwikkellijnen die kunnen bijdragen aan de eenvoud en toegankelijkheid van minimaregelingen, waarbij ontwikkellijn 1 een actie is voor de lange termijn is en de andere twee ontwikkellijnen makkelijker te realiseren zijn op de korte termijn. We informeren u met deze brief ook over deze ontwikkellijnen, zodat u wensen en bedenkingen aan ons kunt meegeven bij de uitvoering en verdere uitwerking hiervan. Daarnaast hebben we u toegezegd dat we de harmonisering van inkomensgrenzen aan de orde zullen stellen. Tot slot geven wij een terugkoppeling met voorlopige bevindingen met betrekking tot knelpunten die pleegouders ondervinden bij het gebruik van regelingen. In de eerste bijlage vindt u een verdere uitwerking van de analyse van de minimaregelingen harmonisatie voorwaarden regelingen en een communicatieplan. In de tweede bijlage vindt u de reactie van de cliëntenraad op deze brief.

Inhoud van deze brief:

1. Acties tot nu toe;
2. Analyse minimaregelingen;
3. Ontwikkellijnen:
  - 1) Eén algemene regeling;
  - 2) Bestaande regelingen vereenvoudigen;
  - 3) Bekendheid van regelingen vergroten.
4. Terugkoppeling voorlopige bevindingen pilot ‘Ondersteunen en versterken pleegouders’;
5. Vervolg - wensen en bedenkingen.

1. Acties tot nu toe

In de afgelopen periode hebben we al verschillende maatregelen genomen om de bestaande minimaregelingen toegankelijker te maken. Met een aantal knelpunten die terugkomen in de analyse (paragraaf 2) zijn we al aan de slag gegaan door het verminderen van bewijslast, regelingen ambtshalve verstrekken, communicatie en de inzet van de VoorzieningenWijzer.

Bewijslast verminderen:

- We zijn gaan ‘Werken vanuit vertrouwen’. In de brief van 16 november 2022 heeft u kunnen lezen over ‘Werken vanuit vertrouwen’.³ Momenteel is bij een vijftal regelingen (Individuele inkomenstoelage, Studietoelage, laptopregeling, witgoedregeling en de eigen bijdrage rechtsbijstand bij Bijzondere Bijstand) de bewijslast verminderd door deze werkwijze.
- Voor de toekenning van lokale fondsen wordt de Stadspas beschouwd als bewijs voor een laag inkomen.
- Voor de Energietoelage hebben we de voorwaarden met bijbehorende bewijslast tot een minimum beperkt. We hebben bijvoorbeeld niet gevraagd om een energiecontract of om vermogensgegevens.

---

³ <https://gemeenteraad.groningen.nl/Documenten/Regelingenwoud-Werken-vanuit-vertrouwen.pdf>

Ambtshalve verstrekken van regelingen:

- Tijdens project Regelingenwoud is de Energietoeslag als nieuwe regeling vanuit het Rijk ontstaan. Bij de invoering hiervan hebben we eenvoud en toegankelijkheid als uitgangspunt genomen. We hebben mede daarom aan een grote groep mensen de Energietoeslag ambtshalve, zonder aanvraag, uitgekeerd.
- Ook de Individuele Inkomenstoelage en de Laptopregeling voor leerlingen worden ambtshalve verstrekt wanneer we weten dat mensen tot de doelgroep behoren.
- Personen die een beroep doen op de Individuele Inkomenstoelage en waarvan wij weten dat zij voldoen aan de voorwaarden krijgen automatisch de kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen.

Dienstverlening verbeteren:

- We hebben ingezet op intensieve communicatie over de regelingen van het Hulppakket;
- We zijn gaan werken met de VoorzieningenWijzer. De VoorzieningenWijzer is een door Zorgweb ontwikkelde aanpak die mensen helpt bij het kiezen en aanvragen van beschikbare regelingen.⁴ Keuzes die onze inwoners aanzienlijke financiële voordelen opleveren en de risico's van armoede en problematische schulden verminderen.

2. Analyse minimaregelingen

Om inzicht te krijgen in knelpunten met betrekking tot het gebruik van minimaregelingen hebben we een analyse gemaakt van de bestaande minimaregelingen. We hebben gekeken naar de doelen en soorten regelingen, toegang, bereik, gebruik en overlap van de regelingen. De volledige analyse vindt u in bijlage 1. Op basis van deze analyse signaleren we de volgende knelpunten:

1. Er zijn veel minimaregelingen en fondsen

In de loop der jaren is er vaak door situaties of actualiteiten een groot aantal (gemeentelijke en landelijke) minimaregelingen en fondsen ontstaan. De doelstellingen van de regelingen zijn verschillend en worden uitgevoerd door verschillende organisaties. Tegelijkertijd zijn deze regelingen bestemd voor grotendeels dezelfde doelgroep, namelijk mensen die vanwege een laag inkomen geen of onvoldoende middelen beschikbaar hebben. Een gevolg van deze verscheidenheid aan regelingen en fondsen is dat mensen voor iedere (financiële) belemmering of vraag een beroep moeten doen op een aparte regeling bij soms verschillende organisaties. Bovendien zijn de afzonderlijke regelingen niet altijd eenvoudig te vinden doordat de informatie op verschillende plekken beschikbaar is. Bijvoorbeeld: Wil je kleding voor je kind? Aanvraag Kledingbank Maxima. Wil je kind sporten? Aanvraag Jeugdfonds Sport en Cultuur. Heeft je kind schoolspullen nodig? Aanvraag Stichting Leergeld of voor een laptop bij de gemeente. Moet je kind naar de kinderopvang vanwege werk? Aanvraag kinderopvangtoeslag bij de Belastingdienst. Dit maakt het niet makkelijk om gebruik te maken van regelingen en zorgt ervoor dat mensen veel tijd (en stress) kwijt zijn om al deze regelingen te benutten. Liever zien

---

⁴ Gemeentelijke- en landelijke regelingen, toeslagen, energiecontracten, zorgverzekeringen, aangifte inkomstenbelastingen en regelingen van woningcorporaties.

we dat mensen hun tijd en energie anders kunnen inzetten; ten behoeve van hun eigen of andermans welzijn en geluk of om structureel en duurzaam uit hun huidige financieel penibele situatie te komen. We realiseren ons dat het continu bezig (moeten) zijn met tijdrovende en ingewikkelde regelingen dit soms in de weg staat.

2. Regelingen verschillen in voorwaarden

Voor elke regeling gelden verschillende voorwaarden. De hoogte van het inkomen van de aanvrager is een belangrijke voorwaarde. Hoe hoog het inkomen mag zijn, verschilt per regeling. Soms is dat omdat dit wettelijk voorgeschreven is en soms vanwege een lokale keuze. Daarnaast zijn er vaak aanvullende voorwaarden verbonden aan de kostensoort of gebeurtenis. Dit zorgt ervoor dat het recht op regeling X niet automatisch betekent dat er recht op regeling Y bestaat. Dit maakt het proactief verstrekken van regelingen lastig. Op sommige voorwaarden hebben we als gemeente directe invloed (gemeentelijke minimaregelingen), op sommige voorwaarden hebben we indirecte invloed (fondsen die we subsidiëren) en op andere voorwaarden is die invloed er niet of nauwelijks (landelijke regelingen). We kunnen bijvoorbeeld de vermogensgrenzen van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen niet gelijktrekken met die van minimaregelingen op grond van de Participatiewet vanwege wettelijke bepalingen. Verder geldt dat het voor bijstandsgerechtigden vaak duidelijker is dat zij aan de voorwaarden van een regeling voldoen omdat veel gegevens al bij ons bekend zijn. Bij niet-bijstandsgerechtigden: mensen met andere uitkeringen, zzp-ers of werkenden met een laag inkomen is het bereik vaak veel beperkter. De bewijslast is voor hen vaak hoger, ondanks dat de voorwaarden hetzelfde zijn. Dit komt doordat niet alle gegevens bij ons bekend zijn.

3. De bewijslast van regelingen verschilt

De gestelde voorwaarden brengen ook bewijslast met zich mee. Om in aanmerking te komen voor een regeling moet de noodzaak van kosten vastgesteld worden. Daarvoor is bijvoorbeeld een factuur, medische verklaring of beschikking van de rechtbank (bij beschermingsbewind) nodig. Bij het aanvragen van een fonds komt iemand op huisbezoek of heeft de intermediair de situatie onderzocht. Dit zorgt ervoor dat het aanvragen van een minimaregeling soms veel tijd kost en het daadwerkelijk aanvragen van een regeling kan ontmoedigen.

4. Er is overlap in regelingen

Ook zien we overlap in regelingen. Aanvragen voor dezelfde soort verstrekkingen/vergoedingen kunnen via verschillende regelingen worden ingediend. Dat hebben we laten zien in bijlage 1 voor de Witgoedregeling. Dit kan ervoor zorgen dat de inwoner niet zeker weet wat hij wanneer en op welke manier moet aanvragen.

Ervaringsdeskundigheid

We hebben met een drietal ervaringsdeskundigen op twee verschillende momenten gesproken over hun ervaringen met minimaregelingen; de eerste keer meer in zijn algemeenheid en de tweede keer specifiek gericht op de ontwikkellijnen. Deze inwoners hebben zelf ervaring met het rondkomen van een bijstandsuitkering en het aanvragen van één of meerdere van onze regelingen. Daarnaast helpt één van de ervaringsdeskundigen ook andere inwoners met vraagstukken op het gebied van inkomen (via de WIJ). Uit deze gesprekken is gebleken dat er niet één oplossing is die aansluit op de wensen van de doelgroep. Een deel van de ervaringsdeskundigen vindt eigen regie fijn en heeft liever een algemene regeling om zo niet terug te hoeven

vallen op regelingen met bijbehorende (soms beperkende) aanvraagprocedures. Ze vinden het prettig om met die ene regeling met meer eigen regie de onvoorziene zaken of andere noodzakelijke levensbehoeftes te kunnen bekostigen. Een ander geeft aan het juist fijn te vinden dat wanneer er sprake is van een onvoorziene situatie men kan terugvallen op verschillende passende en ondersteunende regelingen van de gemeente. Het is juist door die verschillende regelingen duidelijk dat er een vangnet is voor specifieke kostensoorten waardoor zij zelf geen stress krijgen door het moeten maken van keuzes. Daarnaast hebben ervaringsdeskundigen aangegeven dat het belangrijk is om niet zomaar de bekende regelingen te veranderen. Mensen zijn soms al jaren gewend om gebruik te maken van bepaalde regelingen en juist het veranderen van die regelingen kan ook voor stress en onzekerheid zorgen.

De ervaringsdeskundigen geven daarnaast aan dat communicatie erg belangrijk is. Zij geven aan dat het belangrijk is om de bekendheid van regelingen te vergroten maar ook uit te leggen wat regelingen inhouden. Ook de communicatie over regelingen in de dienstverlening wordt als een enorme meerwaarde ervaren. Juist wanneer een professional zoals een hulpverlener je wijst op een regeling wordt dit als prettig ervaren. Dit kan namelijk de twijfel of de regeling voor jou bedoeld is, wegnemen.

3. Ontwikkellijnen

Op basis van de analyse in bijlage 1 hebben we een aantal ontwikkellijnen gemaakt om de knelpunten aan te pakken. Het gaat om de volgende ontwikkellijnen:

1. één algemene regeling;
2. bestaande regelingen vereenvoudigen;
3. bekendheid regelingen vergroten.

Ontwikkellijn 1 – één algemene regeling

Ontwikkellijn 1 richt zich op de lange termijn. Het is een ontwikkellijn met grote gevolgen voor inwoners en mogelijk onze eigen financiën. We gaan onderzoeken of en hoe we zoveel mogelijk bestaande regelingen kunnen laten opgaan in één algemene regeling met een eenvoudige toegang. Dit moet de toegang tot en het gebruik van regelingen op de lange termijn versimpelen. De regeling moet mensen ondersteunen die te maken krijgen met extra kosten als gevolg van (plotseling) onvoorziene uitgaven of maatschappelijke deelname. Om recht te doen aan de eigen regie van mensen en het behouden van een eenvoudige regeling zouden de (bestedings-)voorwaarden zo beperkt mogelijk moeten zijn. Vertrouwen is hierbij het uitgangspunt. Er zijn verschillende manieren waarop één algemene regeling vormgegeven kan worden. Je kunt hier denken aan bijvoorbeeld het onderbrengen van bestaande regelingen in één algemene regeling. We zullen echter goed moeten kijken in hoeverre dit wenselijk is en wat de eventuele gevolgen hiervan voor onze inwoners zijn.

Vanuit het Kansfonds is samen met drie gemeenten (Zaanstad, Tilburg en Amsterdam) een experiment opgezet genaamd ‘Gewoon geld geven’.⁵ Het gedachtegoed achter ‘Gewoon geld geven’ spreekt ons erg aan en sluit ook goed aan bij de conclusie van de commissie sociaal minimum dat het sociaal minimum in Nederland aanzienlijk verhoogd moet worden. In dit programma krijgt een aantal gezinnen met een bijstandsuitkering gedurende twee jaar € 150,- per maand extra zonder verplichtingen

---

⁵ Meer informatie over het Kansfonds: <https://www.kansfonds.nl/programmas/gewoon-geld-geven/>.

en tegenprestaties. Aan dit experiment is een onderzoek gekoppeld met een controlegroep van mensen die dit geld niet ontvangen. Dit experiment richt zich zowel op eigen regie als vertrouwen. Dit vinden we belangrijk. Daarnaast sluit het ook aan op het advies van de Commissie sociaal minimum dat adviseert om de minimumuitkeringen te verhogen. We zullen deze ontwikkelingen nauw volgen en de bevindingen meenemen in deze ontwikkellijn. Tevens zijn we zelf bezig met het vormgeven van een pilot in Groningen-Noord zoals u ook heeft kunnen lezen in de collegebrief aanpak van armoede en schulden (d.d. 17-05-2023). Hierin gaan we bezig met de manier waarop een combinatie van meerjarig investeren in armoede met doorbreking van budgetgrenzen, het overnemen van schulden en het toepassen van de doorbraakmethode kan bijdragen aan het verminderen van gevolgschade van armoede. We gaan de komende tijd verder uitwerken hoe dit precies zijn beslag gaat krijgen.

Ook gaan we kijken naar een meer logische verdeling en samenhang tussen de fondsen en onze eigen regelingen. Denk hierbij ook aan fondsen en regelingen die bedoeld zijn om mensen individueel te steunen met bijvoorbeeld een nieuw kinderbed of een andere urgente behoefte. Op dit moment zijn daar verschillende fondsen en regelingen voor die sterk overlappen en waarbij de inwoner of de hulpverlener deze potjes vaak één voor één af moet lopen met in sommige gevallen een lastige aanvraagprocedure.

Gevolgen

Ondanks dat we verwachten dat deze ontwikkellijn veel onrust en stress wegneemt heeft deze ontwikkellijn ook nadelen. Het is nog onduidelijk of één algemene regeling juridisch en technisch mogelijk is. Een aantal regelingen kan waarschijnlijk geen onderdeel uitmaken van een algemene regeling, en zullen dus in stand blijven. Dit komt omdat het landelijke regelingen zijn met wetgeving die gericht is op een specifieke doelgroep. Maar ook omdat bijvoorbeeld Voor- en vroegschoolse educatie (VVE) en vergoeding kinderopvang rechtstreeks betaald worden aan de organisatie zelf. Het onvoorwaardelijk geld geven aan inwoners is niet altijd mogelijk omdat er dan sprake is van inkomenspolitiek. Idealiter zouden we extra financiële ruimte bieden om geldstress weg te nemen. De regelgeving is complex en we willen niet dat mensen gekort worden op hun uitkering, toeslagen of kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. Daarnaast is het ook een belangrijk nadeel dat niet iedere inwoner zal profiteren van deze regeling. Als je gaat werken met één regeling is de kans aanwezig dat het vastgestelde bedrag niet toereikend zal blijken voor inwoners die nu een grote afhankelijkheid hebben van de huidige bestaande regelingen. Dat zou mogelijk een ongewenst effect kunnen betekenen. Ook financieel gezien kan deze ontwikkellijn grote gevolgen hebben. Werken aan het niet-gebruik en het hebben van één regeling waarbij volledige benutting zeer waarschijnlijk het resultaat is zal ook gevolgen hebben op het gemeentelijke budget, waardoor die mogelijk ontoereikend kan zijn. De financiële gevolgen evenals de gevolgen voor de inwoners moeten daarom nog verder onderzocht worden.

Ontwikkellijn 2 – bestaande regelingen vereenvoudigen

We gaan een aantal bestaande regelingen onder de loep nemen om te kijken of we deze nog eenvoudiger kunnen maken. Er is een groep mensen die wel in aanmerking komt voor regelingen, maar hier geen gebruik van maakt. Door het aanpassen van bestaande regelingen zorgen we ervoor dat een aantal regelingen eenvoudiger en toegankelijker worden gemaakt, zonder dat we aan de structuur van de regelingen

gaan sleutelen. Deze ontwikkellijn heeft op de korte termijn effect en kunnen we ons direct voor gaan inzetten.

We zien hiervoor een aantal mogelijkheden:

- *Witgoedregeling*

We zijn aan het onderzoeken of we de inkomensgrens kunnen verhogen en of we mensen meer keuzevrijheid kunnen geven in de aan te schaffen producten.

We hebben daarnaast op verzoek van Student en Stad gekeken naar de vraag of studenten ook in aanmerkingen kunnen komen voor de Witgoedregeling. Op basis van de huidige nadere regels is dit niet het geval; studenten met minderjarige kinderen uitgezonderd. Het doel van het armoedebeleid is het doorbreken en verzachten van intergenerationele, langdurige armoede. Het college erkent dat er ook zeer zeker studenten zijn die het moeilijk hebben, maar we kunnen niet anders dan hier bepaalde keuzes in maken. En dan kiest het college voor minima bij wie de armoede een over het algemeen structureler karakter heeft dan bij studenten bij wie het hebben van een laag inkomen vaak tijdelijk is. Voor het toevoegen van studenten als doelgroep van ons armoedebeleid hebben we simpelweg ook geen middelen. Uiteraard kunnen studenten in bijzondere omstandigheden wel een beroep doen op de bijzondere bijstand.

- *Medische kosten*

We willen de bijzondere bijstand voor medische kosten zoals tandartskosten laagdrempeliger maken. Samen met een sociaal bewogen mondzorgpraktijk hebben we geëxperimenteerd met een snelle, regelarme manier van vergoeden van tandartskosten. Aan de hand van deze resultaten onderzoeken we verder wat de mogelijkheden zijn. Hierover krijgt u dit najaar een brief.

- *Eindejaarsuitkering*

In 2019 zijn we als proef gestopt met het verrekenen van de eindejaarsuitkering met de bijstandsuitkering. We signaleerden dat mensen met een bijstandsuitkering die deeltijd werkten door de eindejaarsuitkering soms een lagere uitkering ontvingen door deze verrekeningen. Dit zorgde voor een verhoogd risico op financiële problemen en het maakte het werken met behoud van een uitkering onaantrekkelijk. We onderzoeken of we de eindejaarsuitkering structureel kunnen vrijlaten.

- *Zoektermijn jongeren*

Naar aanleiding van raadvragen over ‘versoepeling bijstandsregels voor mensen jonger dan 27 jaar’ hebben we toegezegd om te gaan stoppen met de zoektermijn voor jongeren. De gedachte van het Rijk achter de zoektermijn is om jongeren aan te sporen naar school of aan het werk te gaan. In de praktijk blijkt dit niet stimulerend te werken. In het eerste kwartaal van 2023 hebben we bij ongeveer twee derde van de jongeren de zoektermijn niet toegepast, omdat dat tot onwenselijke situaties zou leiden. Daarnaast constateerden we dat weinig jongeren in de zoektermijn naar school gaan of werk vinden, zoals bedoeld was. De zoektermijn is voor jongeren dus eerder een drempel dan een stimulans. Hier bent u ook over geïnformeerd in de collegebrief van 20 september jl.

- *Uitstroompremie*

Sinds 2021 kunnen mensen die 36 maanden of langer bijstand ontvangen een premie van € 1.200 ontvangen wanneer zij betaald werk vinden en daarmee minimaal zes maanden geen beroep meer doen op een bijstandsuitkering. Om hiervoor in aanmerking te komen moet de inwoner een aanvraag doen en bewijsstukken aanleveren zoals een arbeidscontract. In de praktijk blijkt dit lastig, kent men de

regeling niet en doet niet iedereen een aanvraag. We zijn aan het onderzoeken of we de uitstroompremie eenvoudiger en toegankelijker kunnen maken. We nemen dit mee bij de wijziging van de re-integratieverordening (Breed Offensief).

- *Vereenvoudigen toegang fondsen en derden*

We gaan met fondsen en derden (zoals stichting Leergeld en Jeugdfonds Sport en Cultuur) in gesprek om te kijken waar we de toegang tot deze regelingen eenvoudiger en toegankelijker kunnen maken.

We nemen bij de vereenvoudiging van de bestaande regelingen ook de harmonisatie van inkomensgrenzen en voorwaarden zoveel mogelijk mee. We zien bijvoorbeeld dat bij de Witgoedregeling en Individuele Inkomens toeslag nog niet een inkomensgrens van 120% van de bijstandsnorm wordt gehanteerd, terwijl dit bij veel andere regelingen wel het geval is. Naast de inkomensgrens zijn er nog meer verschillende voorwaarden bij regelingen (zie tabel 5 in bijlage 1), ook deze zouden geharmoniseerd kunnen worden door regelingen meer generiek te maken door naast inkomen geen aanvullende voorwaarden te verbinden aan de regeling. Bij alle (gemeentelijke) regelingen een inkomensgrens van 120% hanteren, betekent echter ook fors hogere uitgaven. Eventueel zouden we er ook voor kunnen kiezen om een lagere inkomensgrens te hanteren om het zodoende betaalbaar te houden. De vraag is echter in hoeverre dat wenselijk is.

Gevolgen

Het aanpassen van bestaande regelingen vermindert de hoeveelheid regelingen niet. Wanneer we regelingen eenvoudiger en toegankelijker maken, wordt hier naar verwachting meer gebruik van gemaakt. Dit juichen wij natuurlijk van harte toe, maar betekent ook dat de huidige budgetten niet meer toereikend zullen blijken. We zullen in dat geval moeten gaan kijken hoe we dit structurele tekort kunnen oplossen. Door het harmoniseren van de voorwaarden wordt het makkelijker om proactief regelingen aan te bieden. Ook kan het voor meer duidelijkheid bij mensen zorgen. Het is soms lastig om te achterhalen of je met je inkomen onder de gestelde grens valt. Bij één duidelijke grens kan verwarring hierover worden verminderd. Het harmoniseren van voorwaarden (inclusief inkomensgrenzen) kan zowel in ontwikkellijn 1 als 2 worden toegepast. Ook hoeft je minder gegevens aan te leveren en kunnen we meer werken vanuit vertrouwen als je de voorwaarden harmoniseert. Een risico is dat de armoedeval groter wordt wanneer je de inkomensgrenzen harmoniseert. Wanneer mensen met een bepaald inkomen meer gaan verdienen dan de geharmoniseerde inkomensgrens valt in één keer alle compensatie weg.

Het aantal huishoudens dat in aanmerking komt voor een regeling zal met de verhoging van de inkomensgrens toenemen. Het aantal mensen (in 2020) bij een bepaald percentage van het sociaal minimum is als volgt:

- 101%: 11.900 huishoudens
- 110%: 17.300 huishoudens
- 120%: 20.600 huishoudens (2021: 20.100), 4.500 minderjarige kinderen
- 130%: 23.100 huishoudens (2021), 5.200 minderjarige kinderen
- 140%: 26.100 huishoudens (2021), 5.700 minderjarige kinderen

Ontwikkellijn 3 – bekendheid van regelingen vergroten

Naast de beleidswijzigingen zoals genoemd in voorgaande ontwikkelijnen starten we met het vergroten van de bekendheid van regelingen om zo op korte termijn effect te realiseren. Niet iedereen kent alle regelingen en weet hoe je regelingen kan aanvragen. Het is daarom belangrijk om ook de bekendheid van regelingen te vergroten. Met name mensen met een laag inkomen anders dan een bijstandsuitkering maken veel minder gebruik van regelingen waar zij recht op hebben. Het is dus van belang om de regelingen onder de aandacht te brengen bij de groep mensen die niet bekend zijn met en bij de gemeente. Een doelgroeponderzoek met een daarop afgestemde communicatiecampagne is hierbij belangrijk. We treden zoveel mogelijk buiten de gebaande paden om andere mensen dan gebruikelijk te bereiken. We gaan meer vraaggericht en minder aanbodgericht communiceren.

We vinden het belangrijk om de regelingen structureel onder de aandacht te brengen zodat de bekendheid niet wegebt. We hebben bijvoorbeeld bij de Energietoeslag gezien dat dit erg goed werkt. We focussen op de regelingen die het minst gebruikt worden. Ook willen we leren van de VoorzieningenWijzer en de inzet van dit instrument vergroten. We gebruiken hierbij passend taal- en beeldgebruik. Naast onze eigen communicatie brengen we de regelingen onder de aandacht bij intermediairs, hulpverleners en partners zodat zij een belangrijke sleutelrol kunnen vervullen.

Ook starten we met de ontwikkeling van animaties voor een aantal regelingen. We vinden het belangrijk dat zoveel mogelijk mensen begrijpen wat de regelingen inhouden. Zodat de boodschap ook voor mensen die bijvoorbeeld niet goed kunnen lezen, duidelijk is. We gaan door met de ontwikkeling van de gemeentelijke website en Mijn Groningen zodat de inwoner zo eenvoudig mogelijk informatie tot zich kan nemen en gebruikersgemak ervaart. We onderzoeken daarnaast de mogelijkheden om meertalig informatie te communiceren. Daarover wordt u in het programma aanpak armoede en schulden verder geïnformeerd. Ook willen we onderzoeken of wij de Stadspas kunnen inzetten als toegang voor regelingen.

Gevolgen

De eerste stap om niet-gebruik van regelingen te verminderen is dat mensen weten dat er regelingen zijn door de bekendheid van regelingen te vergroten. Vanaf september 2023 brengen we via de gemeentelijke communicatiekanalen structureel specifieke regelingen onder de aandacht. We richten ons daarbij voornamelijk op de regelingen waarvan wij weten dat deze (te) weinig gebruikt worden. Hoe we dit gaan doen en welke middelen en kanalen we hiervoor inzetten staat in bijlage 2 verder uitgewerkt.

Samengevat: Voor- en nadelen ontwikkelijnen

Ontwikkellijn (1) 2024 Eén algemene regeling	Ontwikkellijn (2) 2023 Bestaande regelingen aanpassen	Ontwikkellijn (3) 2023 Bekendheid regelingen vergroten
Voordelen: Meer eigen regie Er is nog maar één regeling	Voordelen: Bestaande regelingen blijven bestaan Op korte termijn realiseerbaar	Voordelen: Relatief eenvoudig en op korte termijn te realiseren Vergroten bekendheid regelingen
Nadelen: Inkomenspolitiek Armoedeval Minder sturing op gebruik Realisering op lange termijn Huidige budgetten ontoereikend of versobering van de bestaande regelingen	Nadelen: Armoedeval Veelheid van regelingen blijft bestaan Huidige budgetten ontoereikend of versobering van de bestaande regelingen	Nadelen: Regelingen blijven onveranderd

4. Terugkoppeling voorlopige bevindingen pilot ‘Ondersteunen en versterken pleegouders’

We benutten deze brief ook om u kort bij te praten over de stand van zaken rond het ontlasten van pleeggezinnen. In de brief van 9 februari 2022 hebben wij u geïnformeerd over het instellen van een gemeentelijke ‘ontregelfunctionaris pleegzorg’.⁶ Deze functionaris begeleidt pleeggezinnen bij het aanvragen van regelingen en signaleert patronen en knelpunten in (gemeentelijke) regelingen. Op basis van deze knelpunten beoordelen we of en zo ja welke aanpassingen aan regelingen en vormen van ondersteuning voor pleeggezinnen noodzakelijk en mogelijk zijn om het pleegouderschap te ondersteunen en te versterken. Het is een regionale pilot waaraan ook de gemeenten Westerwolde, Het Hogeland en Pekela deelnemen.

De ontregelfunctionaris is op 2 januari 2023 gestart met haar werkzaamheden voor onze gemeente. De ontregelfunctionaris werkt samen met pleegzorgaanbieders en WIJ Groningen. Zij heeft knelpunten gesignaleerd op het gebied van een aantal regelingen (zoals kinderopvang, zwemles, sport, cultuur en de eigen bijdrage leerlingenvervoer), waarin de reguliere pleegzorgvergoeding niet voorziet. Pleegouders kunnen bovendien niet altijd gebruikmaken van de gemeentelijke regelingen, omdat ze vaak niet voldoen aan de inkomensstoets. We constateren dat de meeste pleegouders meer kosten maken dan waarin de vergoeding van de (landelijk vastgestelde) pleegzorgregeling voorziet. We onderzoeken nu wat de mogelijkheden zijn om de knelpunten op te lossen.

⁶ <https://gemeenteraad.groningen.nl/Documenten/Regelingenwoud.pdf>

5. Vervolg - wensen en bedenkingen

Wij zien potentie in ontwikkellijn 1 (één algemene regeling) maar erkennen ook een aantal risico's en zullen indien gewenst moeten onderzoeken of deze lijn haalbaar is en voor al onze inwoners een (financiële) toegevoegde waarde heeft. Met de eerdere genoemde pilot willen we daarom o.a. verkennen hoe één algemene regeling kan bijdragen aan het verminderen van de gevolgschade van armoede. Het college ziet deze lijn voor de wat langere termijn waar we stapsgewijs aan kunnen werken. We stellen daarom voor de komende tijd te focussen op ontwikkellijnen 2 (bestaande regelingen vereenvoudigen) en 3 (bekendheid regelingen vergroten). Daarmee hopen we op korte termijn het bereik van minimaregelingen te vergroten.

Wij vragen uw raad wensen en bedenkingen te uiten ten aanzien van alle drie de ontwikkellijnen en met betrekking tot het harmoniseren van voorwaarden, zodat wij deze mee kunnen nemen in de verdere uitwerking van de ontwikkellijnen. Wij zullen u blijven informeren over de ontwikkelingen van de vereenvoudigingen van het sociale stelsel van toeslagen en regelingen. In het najaar van 2024 informeren wij u over de voortgang van het project. Ook gaan we graag verder met u in gesprek over de verschillende dilemma's die hierbij spelen.

Wij gaan ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.